

Coronakusje**60 IN
SECONDEN**

Ik kan me het ontstaan ervan niet precies herinneren, maar het moet ergens aan het begin van de jaren negentig zijn geweest. Toen raakte het in zwang om bij begroetingen elkaar niet twee, maar drie keer te zoenen. Daarmee onderscheiden we ons nadrukkelijk van de meeste buitenlandse - voor ongemakkelijke momenten. En kom je op een verjaardagsfeestje of soortgelijke bijeenkomst van bekenden en familie, dan moet er eerst uitgebreid gesmakt-smakt worden voordat de taart kan worden aangesneden en de champagne ontkurkt. Voor wie dan nog trekt heeft. Eind vorige jaar merkte ik echter dat enkele jongeren afweken van dit antropologisch voorschrift. Ze kustten elkaar maar één keer. Toen mij dat voor het eerst overkwam, door een jonge vrouw in een lokale horecazaak, dacht ik nog; nou, nou, ze vindt me zo eng dat ze al na één sociale zoen afhaakt. Dat bleek, tot mijn opluchting uiteraard, niet het geval. Want ook bij anderen hield ze het bij een enkele lipstuiting. En dat afwijkende begroetingsritueel baarde nauwelijks opzien. Vooral twintigers en dertigers bleken van deze innovatie op de hoogte. Corona maakte een abrupt einde aan dit voorliggend 'wetsvoorstel'. De kus-teller geeft al enige maanden een absoluut nulpunt aan. De vraag is echter wat er gebeurt als het gevreesde virus eenmaal is opgetrokken. Gaan we weer terug naar een aloude trio of breekt het fenomeen van het enkele pakkerdje definitief door? Alles wordt immers anders, lees ik steeds vaker. En dan gaat het vast ook 'coronakus' heten.

Loman Leefmans
l.leefmans@mediahuis.nl

Maserati gaat in vlammen op

Oegstgeest ■ In een parkeergarage aan het Cluysiusshof in Oegstgeest is gistermiddag een oude Maserati in brand gevlogen.

De brand ontstond op het moment dat de eigenaar de parkeergarage wilde uitrijden. De brandweer heeft het vuur snel kunnen blussen, maar kon niet voorkomen dat de auto en de garage forse schade opliepen. Er raakte niemand gewond.

Cijfer van de dag**6063****Leden Leidse dieren groep**

De in 2013 opgezette facebookgroep voor vermiste en gevonden huisdieren in Leiden heeft inmiddels 6063 leden. Per maand worden meer dan honderd oproepen gedaan.

Colofon Leidsch Dagblad

Hoofredacteur:
Corine de Vries, Jan 't Hart (adjunct) en Gerben van 't Hek (adjunct)

Secretariaat:
redactiesecretariaat@mediahuis.nl

Hoofdkantoor:
Mediahuis Nederland B.V.
Basisweg 30,
1043 AP Amsterdam
088 - 8249111

Redactiechef:
Coen Polack

Regiokantoor:
Schuttersveld 9, 2316 XG Leiden,
071 - 5356356,
redactie@leidschdagblad.nl

Vragen van abonnees:
Voor bezorgklachten of vragen over abonnement: leidschdagblad.nl/service of bel Lezersservice, 088 - 8241111.

Online:
Website leidschdagblad.nl Twitter @leidschdagblad facebook.com/leidschdagblad

Raad voor de Journalistiek:
Leidsch Dagblad volgt de leidraad van de Raad voor de Journalistiek. Ga naar: rvdj.nl

Advertentie opgeven:
088 - 8240234 of mediahuis.nl/adverteren

Familieberichten:
088 - 8240135 of
familieberichtenopinternet.nl

Rechtenvoorbehoud:
Alle rechten t.a.v. deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden en berusten bij Mediahuis Nederland B.V. Op het gebruik van deze uitgave is het bepaalde in de algemene gebruiksvoorwaarden van Mediahuis Nederland van toepassing: mediahuis.nl/gebruiksvoorwaarden.

©Mediahuis Nederland B.V., 2020

**Demonstratie in Van der Werfpark
Verbonden met Leidse vluchteling**

Het Leidse Van Der Werfpark is zaterdag de locatie van een solidariteitsprotest voor vluchtelingen. Vanwege internationale vluchtelingendag, maar ook door het recente besluit van de gemeente Leiden om de bed-bad-broodopvang op te heffen. „Dat heeft heel veel veroorzaakt.“

„Mensen, ik heb een slogan bedacht. Zullen we die nog even oefenen?“ Harry Westerink zet de megafoon aan zijn mond en begint te scanderen „Olalaa oleete, solidarité avec les sans papier! En daar mag je best even bij dansen, want de situatie is droevig, maar er zijn ook lichtpuntjes. Dus daar gaan we.“ En onder zijn begeleiding brult de menigte mee, in een heerlijk zomers Van der Werfpark.

Zo'n tachtig Leidenaars zijn naar het park gekomen voor wat organisator Westerink en de zijnen een 'solidariteitsactie' noemen. Het is vandaag de internationale dag van de vluchteling „Door heel het land worden er acties gehouden“, vertelt hij als hij van het podium af komt. „Voor een betere opvang van vluchtelingen. Tegen de militarisering van de Europese grenzen, en tegen het idee dat het heel normaal is om mensen in de Middellandse zee te laten verdrinken. Voor ons is er extra reden om hier aandacht aan te besteden, want de Leidse bed-bad-broodvoorziening is sinds mei dicht. Dat heeft in deze regio heel veel leed veroorzaakt.“

Drie organisaties zitten achter de bijeenkomst; Extinction Rebellion

Ik ben geen vluchteling maar gewoon Leidenaar

Leiden, het Doorbraak van Weste-rink en het Leids Steunloket Migranten. Ze hebben stippen op het asfalt in het park gezet en delen mondkapjes uit aan ieder die er zelf geen bij zich heeft. Maar er is ruimte genoeg voor iedereen, de stippen zijn overbodig. Op het programma staan toespraken van (ex-)vluchtelingen - zowel mét als zonder verblijfspapieren - en het scanderen van slogans, heel veel slogans. „Niemand is illegaal“, roept de van oorsprong Sudanese Ibtessam Hasan Muhammad geregeld tussen het aankondigen van de sprekers door. En: „Refugees lives matter!“, wat gezien de link met de recente 'Black lives matter'-protesten goed aanslaat bij de aanwezigen en herhaaldelijk luidkeels wordt meegebruld.

Cynisch spel

Rayan Younis is een van de sprekers, oorspronkelijk komt hij uit het Syrische Aleppo, maar hij woont al negentien jaar in Leiden. In zijn speech trekt hij van leer tegen de objectivering van vluchtelingen die 'het slachtoffer zijn van een internationale maffia van machthebbers en een cynisch spel tussen Turkije en de Europese Unie'. Vluchteling zijn is een stig-

Demonstranten in het Van der Werfpark

ma geworden en die aanduiding ontmenselijkt, stelt hij. „Ik ben geen vluchteling, ik ben gewoon Leidenaar.“ Gejuich gaat op. En mochten de aanwezigen nog niet overtuigd zijn van zijn argumenten, dan doen drie Afrikaanse jongens dat wel. Op het podium vertellen ze hoe ze geen gebruik meer kunnen maken van de Leidse bed-bad-broodvoorziening in de wijk Morskwartier waardoor ze nu op straat staan. Ze hebben geen papieren en worden zo ook behandeld. „Maar we zijn geen criminelen, we zijn normale mensen, wij willen ook vrijheid en werken. Net als iedereen.“

Westerink staat het zichtbaar geroerd aan te kijken. „Wat we met deze bijeenkomst willen bereiken? We strijden voor een menselijkere behandeling van vluchtelingen in het algemeen en voeren campagne om de Leidse broodvoorziening weer open te krijgen. Deze bijeen-

komst is daar onderdeel van.“ Op dat laatste wordt meteen doorgepakt, want even later kondigt hij op het podium de stichting aan van het 'Leids ongedocumenteerdenfonds LOF'. „Daarmee willen we de mensen die door de gemeente in de steek worden gelaten alsnog helpen. Als de overheid het niet doet, laat de inwoners van de stad het dan doen. Als iedere inwoner van Leiden één euro zou geven zouden zouden we ongelofelijk veel kunnen betekenen.“

Gekloot

Als tegen drie uur de bijeenkomst op zijn einde loopt, heeft hij nog een uitsmijter. „Ik heb nog een slogan bedacht mensen, doen jullie mee? 'Stop met dat gekloot, nu bed bad brood!' Her en der wordt er wat geginnfeld, maar al spoedig galmt het uit vele kelen.

Martijn de Meulder

De leuzen worden voorgedragen.

FOTO TACO VAN DER ESB

Van Zuylen GL-wethouder in Alphen aan den Rijn

Loman Leefmans

Alphen aan den Rijn ■ Erik van Zuylen wordt deze week de nieuwe wethouder namens GroenLinks in Alphen.

Hij volgt Leo Maat op, die om gezondheidsredenen vorige maand moest terugtreden. Van Zuylen is zes jaar gemeenteraadslid. Van Zuylen krijgt onder meer

duurzaamheid, cultuur, afval en dierenwelzijn in zijn portefeuille. En hij weet al wat een van zijn eerste klusjes wordt; overleggen met de provinciebestuurders die de aanleg van zonnenvelden en windmolens in Alphen tegenhouden.

Ook op het gebied van de lokale cultuur heeft Van Zuylen een uitgesproken wens. Als de coronacrisis beheersbaar is, wil hij een groter muziek aanbod in zijn gemeente.

Wie wat waar

Wie: Tijmen Buddingh (42) * **Wat:** Huisartsen Centrum Roodenburg * **Waar:** Roodenburgerstraat 1A in Leiden * **Waarom:** het coronavirus heeft veel gevolgen voor de praktijk.

Wat voor maatregelen trof u na de eerste corona-berichten?

„Met ons drieën, mijn collega's Hannah Kramer en Leroy Haring en ik, hebben we onze praktijk snel aangepast. Maar nog belangrijker is de coronaspoedpost die de huisartsen uit de hele regio hebben opgezet in het Alrijne Ziekenhuis in Leiderdorp. Dat ging als een speer. In twee dagen tijd maakten andere afdelingen plaats en was de ruimte ingericht, met alle benodigde apparatuur. Iedereen was enorm betrokken. Alle huisartsen tekenden in voor diensten. Wat opvalt is dat als artsen iets gezamenlijk aanpakken, zonder dat anderen eerst regels opstellen en de boel uitdenken, dat het dan snel en goed gebeurt. Er werd natuurlijk goed nagedacht en bijgesteld als dat nodig was. In een week tijd hadden we richtlijnen waar normaal een jaar over gedaan wordt.“

Hoe begeleidt u mensen met klachten die op corona duiden?

„Bij milde klachten adviseren we thuis te blijven. Bij een vermoeden van besmetting is GGD er voor een test. En bij ernstige klachten verwijzen we naar de coronaspoedpost. Er zijn ook mensen die corona hebben gehad, maar nog last in hun longen hebben. Bij lichte gevallen verwijzen we die naar gespecialiseerde fysiotherapeuten. Mensen die op de IC hebben gelegen, moeten vaak naar een revalidatiecentrum.“

Welke invloed heeft het coronavirus op ons leven in de toekomst?

„We zullen bewuster met onze gezondheid omgaan. We merken dat meer mensen stoppen met roken. En mogelijk zullen personen die twijfelden aan vaccinaties, daar nu positiever over denken. Meer in het algemeen: doordat de maatschappij tot stilstand is gekomen, is de druk van het leven er even af en ga we terug naar de kern. De lokale samenleving krijgt meer betekenis. Het besef dat we lokale horeca en winkels moeten helpen. En waarom zouden we onze spullen uit China moeten importeren?“

Doet u sinds de crisis iets wat u nooit eerder hebt gedaan?

„Beeldbellen. Mensen die slecht ter been zijn of moeilijk vrij kunnen nemen van hun werk hoeven niet altijd meer hierheen te komen.“

Welke invloed heeft de crisis op uw kijk op het leven en op uw arts-zijn?

„Ik ben duidelijker gaan zien hoe belangrijk mantelzorgers zijn.“

Welk boek raadt u aan in deze crisistijd?

„Mosquito van Timothy Winegard. Het geeft een mooie inkijk in epidemieën.“

Welke muziek biedt volgens u steun in deze crisistijd?

„Ik vroeg dit aan mijn collega Hannah Kramer. Ze zei: meezingen met mijn kinderen.“

Welke film of serie zou u de mensen aanraden?

„The Last Dance, over basketballer Michael Jordan. Teamspirit en motivatie zijn universele waarden.“

Tekst: Maarten Baanders
Foto: Hielco Kuipers

Open Buurttuinendag in de Rembrandttuin.

FOTO TACO VAN DER ESB

'Ze praat ook met de bloemen'

Martijn de Meulder

Leiden ■ Ruim twintig Leidse stadstuinen stonden afgelopen weekende open voor het publiek, tijdens de Open Buurttuinendag.

In het centrum, achter het Noordeinde bij de Rembrandtplaats, ligt een weelderige bloementuin op een oit keihard bestrate plek. Simone Robbers en Hilde van der Meer begonnen er vier jaar geleden mee. „De gemeente zei: 'maak maar een plan' en was bereid het plaveisel te verwijderen“, aldus Van der Meer. „We hebben een tuin met kleurvlakken gemaakt, als een palet van Rembrandt. Nu groeit het allemaal wat meer door elkaar, maar dat gebeurt ook als je schildert toch?“

„Ze praat ook met de bloemen.“ Robbers zegt het op een fluitertoon en een schalkse glimlach in de richting van buurvrouw Van der Meer. „Dat is ons geheime ingrediënt; aandacht. We zijn hartstikke blij met de tuin nu, sinds vorig jaar ver-

'Ons geheime ingrediënt: veel aandacht

kopen we ook stekjes en zaden uit de tuin. Daarmee kunnen we het onderhoud betalen.“

De tuin van het duo is dit weekende, net als ruim twintig andere tuinen door heel Leiden, geopend voor belangstellenden. Het is een initiatief van Groen Dichterbij 071, een 'lokaal platform voor groene buurtinitiatieven in de regio Leiden'. „Daarmee helpen we mensen die hun buurt willen vergroenen“, vertelt Anne Marie van Dam van Groen Dichterbij. „Want groen in de stad is eigenlijk overal goed voor: de sociale cohesie, de aanpassing van de stad aan klimaatverandering en de biodiversiteit. En het is populair,

vorig jaar deden er twaalf tuinen mee aan de open dag, nu bijna het dubbele.“

Aan de westkant van de Merenwijk ligt een sinds drie jaar een voedselbos. Het is een initiatief van Tim Seegers die zondag rondleidingen geeft. „Ik woon drie straten verderop“, vertelt hij. „In 2017 heb ik bij tweehonderd bureu een brief in de bus gedaan en gevraagd wat ze er van vonden om van het grasveld een voedselbos te maken. Dat sloeg aan, we werken er nu met tientallen Merenwijkers het hele jaar aan.“

De drieduizend vierkante meter grote lap grond staat nu vol met honderden bomen en struiken. „Waarvan driekwart eetbare vruchten van knollen draagt. Wil je een framboos proeven, of deze Jostabes? Over een jaar of tien verwachten we een volwassen bos te hebben. Het is sowieso hartstikke leuk om dit met de buurt te doen. Eerst was het een hondenuitlatveldje, en kijk nu eens: een soort eetbare hortus. Prachtig toch?“